

Медична спільнота шукає вихід із глухого кута задекларованих реформ

Наприкінці липня 2015 року в Міністерстві охорони здоров'я (МОЗ) України відбулося чергове відкрите засідання Громадської ради при МОЗ України, присвячене основному питанню галузі – впровадженню реформи системи охорони здоров'я.

Голова Громадської ради при МОЗ України Максим Іонов розпочав свій виступ з аналізу нинішньої ситуації в охороні здоров'я. «Можна критикувати чи засуджувати будь-які вчинки або кроки, але те, що лежить на душі, все одно обов'язково вийде назвоні і в тій чи іншій формі проявиться. Особисто я вірю, що реформа охорони здоров'я, за будь-яких обставин, все одно зрушить з місця. Те, що вже 24 роки це обговорюється, декларується, пропонується, пропагується, а результату нуль, – у тому наша загальна провина, та й не час зараз шукати винних. Ми навмисно вирішили зробити наше сьогоднішнє засідання відкритим з метою показати, що ми готові та відкриті до співпраці, прагнемо якнайефективніше долучитися до перетворень у галузі, а головне – готові на такі дії, які змусять все ж таки реформу розпочати, – зазначив головуючий, а також повідомив про певні зрушення у діяльності та суспільній вазі Громадської ради. – Вперше за 10 років ми змусили з нами рахуватися органи влади. Це стосується Уряду (я постійно веду переписку із секретаріатом Кабінету Міністрів України), МОЗ України (навіть чи хтось зможе пригадати, щоб на засіданні Громадської ради вже вдруге був присутнім міністр), а також Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (наведу лише один приклад з програми засідання профільного комітету, де одним із головних пунктів рекомендацій слухань від 1 липня 2015 року було зазначено: «...рекомендовано внести зміни до Положення про Громадську раду при МОЗ України, передбачивши надання їй більш широкі повноважень щодо здійснення громадського контролю за діяльністю МОЗ України та забезпечення можливості безпосередньої участі в розробці та прийнятті нормативно-правових актів»). Це дійсно досягнення, адже раніше за це треба було боротися, і ми маємо базуватися саме на таких задекларованих позиціях. Проте якщо у нас є певні досягнення, то, на мій погляд, їх немає у поіменованих вище органів державної влади: з їхнього боку ми стикаємося зі стіною непорозуміння у царині медичної реформи. Можна перерахувати безліч робочих груп, комісій та організацій, які займаються цим питанням. Однак результат, як відомо всім, – невтішний. Ми не можемо відволікатися на будь-які розхитування у цій сфері або амбітні позиції окремих осіб, які мають певні важелі або чинники влади. Натомість ми можемо об'єднатися і запропонувати Громадську раду в ролі відкритої платформи в цьому процесі. Отже, одна з причин, з якої ми зібралися, – піднести Громадську раду на той рівень, коли вона буде головним комунікатором, провідником, відкритим майданчиком, єдиним стартом і прожектором у реформі охорони здоров'я. І я пропонуватиму поважному зібранню закріпити це резолютивно. Ми має-

мо формалізувати солідарну відповідальність, адже нам усім конче потрібен конкретний результат», – підсумував Максим Іонов.

У своєму виступі міністр охорони здоров'я України Олександр Квіташвілі аргументував важливість прийняття урядових законопроектів щодо реформи охорони здоров'я насамперед тим, що неможливо зберегти систему Семашка в умовах ринкової економіки, оскільки ці дві моделі є незіставними. Автономізація учасників ринку медичних послуг надає пацієнту можливість вибору: де і як лікуватися. А приватна клініка чи не приватна – не має значення: головне, щоб різні клініки могли вільно конкурувати між собою. Відповідаючи на одне з запитань із зали, у якому наводився приклад системи охорони здоров'я Великобританії, він зазначив, що у вказаній державі кількість лікарняних ліжок на душу населення утричі менша, ніж в Україні; отже (тим більше не маючи фінансових ресурсів Великобританії), Україна не може утримувати систему з такою кількістю ліжок. На думку міністра, кліше якоїсь певної країни тут не підходить: прийнятною для України може бути лише змішана модель, побудована на базі існуючих соціально-економічних реалій, виходячи з особливостей захворюваності, усталених методів лікування, демографічних характеристик тощо, однак з урахуванням найбільш провідного досвіду інших моделей, що існують у різних країнах світу.

Народний депутат України, член Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я Костянтин Яриніч підкреслив, що повноцінного фінансування система охорони здоров'я як не було, так і не має. Однак головне – зрушити реформу з місця, зробити перший крок. Навіть між першим та другим читаннями законопроектів інколи минає по два місяці. Однак чомусь з дня останнього засідання Комітету будь-якого парламентського обговорення питання про подальшу долю поданих законопроектів, а відповідно – і долю реформ, так і не відбулося. На думку депутата, обидва пакети законопроектів – первинний та альтернативний – можуть бути консолідовані, і це найголовніше. Отже, на найближче засідання профільного парламентського комітету оратор покладає основні надії щодо виведення ситуації з глухого кута і зрушення медичної реформи з мертвої точки.

Потому відбулася предметна дискусія між членами галузевої громади, яка знайшла відображення у проекті резолюції засідання Громадської ради при МОЗ України. Проект було прийнято за основу і направлено для доопрацювання у комітетах, подальшої фіналізації на засіданні правління та остаточного затвердження у форматі електронного голосування.

Підготувала Віра Фазлеева